

LA CRISI SOCIOAMBIENTAL

Benvolguts diocesans:

Una de les conviccions més fermes expressades pel Papa en l'Encíclica "Laudato si'" és que la crisi ecològica va unida a la justícia social: no es pot separar la cura del planeta i l'atenció als pobres. Per això afirma que "un veritable plantejament ecològic es converteix sempre en un plantejament social, que ha d'integrar la justícia en les discussions sobre l'ambient, per escoltar tant el clam de la terra com el clam dels pobres" (LS 49). En realitat, com es diu més endavant, es tracta d'una sola i complexa crisi socioambiental (cf. LS 139).

La crisi ecològica que vivim és molt greu, perquè l'ús irresponsable dels béns naturals està provocant un mal irreparable al nostre planeta. No podem assistir passivament a la seva degradació, a l'augment de la contaminació, l'increment de residus no biodegradables, l'escalfament del sistema climàtic, l'escassetat d'aigua potable, la depredació dels recursos naturals i el creixement desmesurat i desordenat de les grans ciutats. Fer front a aquesta crisi exigirà, sense dubte, transformacions profundes en la manera de situar-nos davant el món i decisions fermes que afecten l'estil de vida actual, que resulta insostenible.

Però, al mateix temps, cal afrontar la crisi social. No es pot cuidar de la naturalesa si no es cuida també dels éssers humans. "No pot ser real un sentiment d'íntima unió amb els altres éssers de la naturalesa si al mateix temps en el cor no hi ha tendresa, compassió i preocupació pels éssers humans. És evident la incoherència de qui lluita contra el tràfic d'animals en risc d'extinció, però roman completament indiferent davant el tràfic de persones, es desenten dels pobres o s'obstina a destruir a un altre ésser humà que li desagrada" (LS 91). La preocupació per l'ambient ha d'estar unida a l'amor a tots els éssers humans i a un compromís ferm davant els problemes socials.

Es repeteix en aquesta Encíclica, escrita fa ara cinc anys, que tot està connectat. L'acció irresponsable de l'ésser humà contribueix a la deterioració del planeta, però aquesta deterioració es gira en contra de l'ésser humà i, molt especialment, dels més pobres, que no disposen de suficients recursos per a fer front als impactes climàtics ni a les situacions catastròfiques. D'altra banda, no es pot resoldre el problema mediambiental, si no s'afronta el problema social que afecta a milers de milions de persones, que viuen en l'exclusió social.

No hi ha dues crisis separades, una ambiental i una social, sinó una sola crisi socioambiental i hem de convèncer-nos que no podem solucionar una sense afrontar també l'altra. L'ambient humà i l'ambient social es degraden junts. Hem d'avançar, per això, cap a una ecologia integral, que tingui en compte totes les dimensions el problema i que promogui un desenvolupament humà i sostenible.